

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 39. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075191312.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Holberg har til Hovedperson i dette Stykke valgt en Figur, af hvilken det ældre engelske Repertoire opviser talrige Afskygninger: den lunefulde Kvinde. Det vilde være fristende at antage, at det er selve Shakespeares *Taming of the shrew*, som har været hans umiddelbare Forbillede, særlig fordi han maaske har benyttet dette Skuespils allerførste Scener til *Jeppe paa Bjerget*, Man husker, at Stykket, der handler om, hvordan den lunefulde Kvinde tæmmes, tænkes spillet paa Grevens Slot til Forlystelse for den fordrukne Kedelflicker, hvem man ganske som Jeppe indbilder at være en fornem Herre, der lider af slemme Griller. Holberg, der ud fra de faa vilde Scener hos Shakespeare havde opbygget et mægtigt Karakterbillede, kan muligvis ogsaa have ønsket at benytte Stykkets anden Del. Han har imidlertid, Kvindehader og Menneskeforagter som han var, ikke villet tro paa, at den vægelsindede Kvinde lod sig forbedre saa ledes som Englænderne (Beaumont og Fletcher, Shakespeare, Congreve) mente. Han har ikke ladet hende mødes med tilsyneladende Ydmyghed, der bagefter viser sig som mandig Overlegenhed, eller med kold Forstandighed, der søndrer alle hendes vilde Indfald, eller med hidsig Elskov, der afvæbner hendes hjærteløse Plagerier — han har gjort hende uforanderlig fra Begyndelsen til Slutningen, paavirkelig i sit Humør, men ingenlunde forbederlig i sine Fejl, altid lige uberegnelig, dog ikke helt uden Elskværdighed. Thi den gamle Pebersvend har betragtet den ustadige Kvindesjæl med et overlegent Smil. Uden at være galant overfor det smukke Køn synes han at fornøje sig over dets kuriøse Maade at te sig paa.